

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radka Pavelky a soudců Mgr. Pavla Suchého a JUDr. Leony Výborné ve věci

žalobce: [redacted] narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Suškou
sídlem U Soudu 7, 415 01 Teplice

proti

žalované: **Severní energetická a. s.**, IČO 28677986
sídlem Václava Řezáče 315, 434 01 Most
zastoupená advokátem Mgr. Karlem Tománkem
sídlem Přístavní 321/14, 170 00 Praha 7

o náhradu škody 134 138 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 22. června 2020, č. j. 16 C 397/2002 - 446,

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se

- a) v napadených výrocích II., III., V. a VII. **potvrzuje**,
- b) ve výrocích IX. a X. **mění** tak, že se žalované právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně nepřiznává,
- c) ve výroku XI. **mění** potud, že se žalované ukládá povinnost zaplatit státu České republice na účet Okresního soudu v Mostě na nákladech řízení částku 4 032 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, jinak se v tomto výroku **potvrzuje**,

d) ve výroku XII. **mění** tak, že se žalované povinnost k zaplacení soudního poplatku neukládá.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení v plné výši, která bude stanovena samostatným usnesením, a to do tří dnů od právní moci tohoto samostatného usnesení, a to České republice na účet Okresního soudu v Mostě.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresní soud v Mostě (dále jen okresní soud nebo soud prvního stupně) zamítl nárok žalobce na zaplacení částky 61 715 Kč s příslušenstvím uplatněné vůči žalované za období od 5. 3. 2001 do 31. 3. 2002 (výrok I.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí částku 34 489 Kč hrubého, jako náhradu za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti uplatněnou za období od 1. 7. 2004 do 31. 12. 2005 spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 34 489 Kč hrubého počínaje od 16. 1. 2007, a to ve výši 9,25 % ročně za období od 16. 1. 2007 do 30. 6. 2007, 9,50 % ročně za období od 1. 7. 2007 do 31. 12. 2007, 10,50 % ročně za období od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2008, 10,75 % ročně za období od 1. 7. 2008 do 31. 12. 2008, 9,25 % ročně za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2009, a dále za období od 1. 7. 2009 do zaplacení se zákonným ročním úrokem z prodlení ve výši, která v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá v procentech součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace České národní banky, vyhlášené ve Věstníku České národní banky a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí (výrok II.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí částku 7 192 Kč hrubého jako náhradu za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti uplatněnou za období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006 spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 7 192 Kč hrubého počínaje od 15. 4. 2007, a to ve výši 9,25 % ročně za období od 15. 4. 2007 do 30. 6. 2007, 9,50 % ročně za období od 1. 7. 2007 do 31. 12. 2007, 10,50 % ročně za období od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2008, 10,75 % ročně za období od 1. 7. 2008 do 31. 12. 2008, 9,25 % ročně za období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2009, a dále za období od 1. 7. 2009 do zaplacení se zákonným ročním úrokem z prodlení ve výši, která v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá v procentech součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace České národní banky, vyhlášené ve Věstníku České národní banky a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí (výrok III.), zamítl žalobu v rozsahu částky 421 Kč s příslušenstvím v případě nároku na zaplacení náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti uplatněné žalobcem vůči žalované za období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006 (výrok IV.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí částku 2 144 Kč hrubého jako náhradu za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti uplatněnou za období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007 spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 2 144 Kč hrubého počínaje od 6. 2. 2009 do zaplacení, a to ve výši 9,25 % ročně za období od 6. 2. 2009 do 30. 6. 2009 a dále za období od 1. 7. 2009 do zaplacení se zákonným ročním úrokem z prodlení ve výši, která v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace České národní banky, vyhlášené ve Věstníku České národní banky a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí (výrok V.), zamítl žalobu v rozsahu částky 5 605 Kč s příslušenstvím v případě nároku na zaplacení náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti uplatněné žalobcem vůči žalované za období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007 (výrok VI.), uložil žalované povinnost zaplatit žalobci do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí částku 12 096 Kč hrubého, jako náhradu za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti uplatněnou za období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 12 096 Kč hrubého počínaje od 6. 2. 2009 do zaplacení, a to ve výši 9,25 %

ročně za období od 6. 2. 2009 do 30. 6. 2009 a dále za období od 1. 7. 2009 do zaplacení se zákonným ročním úrokem z prodlení ve výši, která v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení odpovídá součtu čísla 7 a výše limitní sazby pro dvoutýdenní repo operace České národní banky, vyhlášené ve Věstníku České národní banky a platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí (výrok VII.), zamítl žalobu v rozsahu částky 10 476 Kč hrubého s příslušenstvím v případě nároku na zaplacení náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti uplatněné žalobcem vůči žalované za období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 (výrok VIII.), dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně (výrok IX.), žalobci nestanovil povinnost k náhradě nákladů řízení žalované za řízení před soudem druhého stupně (výrok X.), žádnému z účastníků nestanovil povinnost k náhradě nákladů státu - České republiky – na účet Okresního soudu v Mostě (výrok XI.), uložil žalované povinnost zaplatit do 15-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na soudním poplatku na účet Okresního soudu v Mostě částku ve výši 2 796,50 Kč (výrok XII.) a rozhodl, že o odměně ustanoveného zástupce žalobce advokáta pana JUDr. Jířího Sušky za zastoupení žalobce v řízení před odvolacím soudem a dále v řízení před soudem prvního stupně po kasačním rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem bude rozhodnuto samostatným rozhodnutím (výrok XIII.).

2. Okresní soud rozhodoval o žalobě, kterou se žalobce domáhal náhrady za ztrátu na výdělku v přesně vymezeném období s tvrzením, že u žalované byl zaměstnán, pracovní poměr skončil dne 30. 9. 2000 výpovědí z důvodu organizační změny u žalované (§ 46 odst. 2 písm. a) z. č. 65/1965 Sb., zákoník práce) a v době, kdy u žalované pracoval, došlo u žalobce ke vzniku nemoci z povolání. V průběhu řízení již byla část uplatněného nároku žalobce pravomocně zamítnuta předmětem sporu pak nadále zůstal nárok žalobce na zaplacení částky 61 175 Kč s příslušenstvím za období od 5. 3. 2001 do 31. 3. 2002, nárok žalobce na zaplacení částky 34 489 Kč s příslušenstvím za období od 1. 7. 2004 do 31. 12. 2005, nárok žalobce na zaplacení částky 7 613 Kč s příslušenstvím za období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006 a nárok žalobce na zaplacení částky 30 321 Kč s příslušenstvím za období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2008.
3. Žalobce ke svým nárokům uvedl, že představují náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti z titulu odpovědnosti žalované za poškození zdraví žalobce nemocí z povolání - syndrom karpálního tunelu bil. vpravo, zjištěné u něj ke dni 20. 9. 2000 Masarykovou nemocnicí v Ústí nad Labem, oddělením nemocí z povolání - rozhodnutím ze dne 13. 8. 2001, a to za situace, kdy ke dni 20. 9. 2000 byl tento zaměstnancem žalované, u které pracoval v podmínkách, za kterých tato nemoc z povolání vzniká. Tato skutečnost byla mezi účastníky řízení nesporná. Stejně tak bylo nesporné, že na žádnou z uvedených částek žalovaná žalobci doposud neposkytla žádné plnění.
4. Spornou zůstala skutečnost, na kterou poukázal ve svém kasačním rozhodnutí ze dne 29. 11. 2017, č. j. 84 Co 535/2016 - 239 odvolací soud a tou je existence příčinné souvislosti mezi nemocí z povolání zjištěnou u žalobce a vznikem případné škody v případě, kdy pracovní poměr žalobce u žalované skončil výpovědí ke dni 30. 9. 2000 pro organizační důvody (tj. útlum těžební činnosti), tedy z jiného důvodu než je předmětná nemoc z povolání, a sice pro nadbytečnost. Za další stěžejní skutečnost pro rozhodnutí o uplatněném nároku žalobce odvolací soud označil fakt, že pro výpočet náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebyl v případě žalobce jeho průměrný výdělek před nemocí z povolání, nýbrž jeho průměrný výdělek před vznikem škody. S tím pak byla spojena nutnost určení okamžiku vzniku škody, resp. období, po které ke škodě docházelo. Vznik škody (ztráty na výdělku) nelze dovozovat jen proto, že žalobce jako poškozený není schopen nalézt zaměstnání. Pro okamžik vzniku škody je totiž zásadní právě jen neschopnost žalobce nalézt zaměstnání jen pro důvod zdravotního omezení způsobeného nemocí z povolání. Skutková tvrzení žalobce tak byla neúplná či dokonce chybná. Okresní soud

v souladu s pokynem odvolacího soudu poučil žalobce ve smyslu ust. § 118a) odst. 1 o. s. ř. o nutnosti doplnit rozhodné chybějící tvrzení tak, že žalobce bude zcela konkrétně tvrdit možná zaměstnání v průběhu žalovaných období a možnost potencionálního průměrného výdělku (pokud jde o zaměstnání nalezená žalobcem nebo prostřednictvím úřadu práce), že dále bude tvrdit, že takového výdělku nakonec nedosáhl, protože do zaměstnání nebyl přijat z důvodu rozhodnutí potencionálního zaměstnavatele pro žalobcovy zdravotní komplikace.

5. Žalobce po tomto poučení uvedl, že jím tvrzená škoda spočívá ve ztrátě na výdělku po skončení pracovní neschopnosti při uznání plné invalidity a následně částečné invalidity žalobce, kdy tento nebyl schopen výlučně pro své zdravotní postižení způsobené výhradně nemocí z povolání dosáhnout takového výdělku, který by měl nebýt nemoci z povolání. Dále uvedl, že výše škody odpovídá rozdílu mezi průměrným výdělkem, kterého by žalobce dosáhl u jiného zaměstnavatele, kdyby k poškození jeho zdraví nedošlo v důsledku nemoci z povolání a příjmem, kterého skutečně dosáhl, tj. invalidním důchodem, částečným invalidním důchodem a výdělků dosaženými v pracovních poměrech vzniklých po skončení pracovního poměru u žalované, a to v době uvedené v žalobě a v dalších podáních žalobce učiněných v průběhu soudního řízení. Žalobce dále poukázal na to, že nadále tvrdí, že mu vznikla škoda ve formě náhrady za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti z titulu nemoci z povolání, a to v částkách, které zůstaly předmětem řízení po vydání zrušovacího usnesení odvolacího soudu. Žalobce dále doplnil, že po skončení pracovní neschopnosti se ucházel o zaměstnání v Glaverbel Czech, a. s. v Teplicích, u společnosti VFG Ideal Standard s. r. o. v Teplicích, u společnosti Povodí Ohře, s. p. v Teplicích a u společnosti Lesy České republiky s. p. v Teplicích. Dále žalobce poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 1075/2008 a sp. zn. 21 Cdo 1997/2008, kdy dle žalobce z těchto rozhodnutí vyplývá, že po něm nelze požadovat, aby jakožto poškozený prokazoval, že se opravdu ucházel u jiného (konkrétního) zaměstnavatele o práci, a aby takové pracovní místo bylo volné. Dále žalobce uvedl, že je osobou se základním vzděláním, že vždy vykonával těžkou fyzickou práci bez kvalifikace a že takovou práci by byl schopen vykonávat i po skončení pracovního poměru u žalované, pokud by nedošlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu v důsledku nemoci z povolání. Mohl tedy vykonávat práci zedníka, obkladače, manipulačního dělníka na stavbách či při odvozu odpadků, skladového dělníka, nekvalifikovaného dělníka ve sklárnách, keramických závodech, v cihelnách apod. Dle žalobce výši pravděpodobného výdělku, kterého by mohl dosáhnout, je třeba zjistit u zaměstnavatelů, kteří takové práce nabízeli, a to stanovením průměrného výdělku při výkonu uvedených prací. Dále žalobce navrhl, aby soud vyžádal od jeho praktické lékařky odborné vyjádření, kterým hodlal prokázat, že v období od počátku roku 2001 do 31. 12. 2008 neměl mimo zdravotního postižení v důsledku nemoci z povolání jiné vážnější zdravotní problémy vylučující výkon výše uvedených dělnických profesí.
6. Okresní soud se s ohledem na návrh žalobce pokusil dotazem na možné potenciální zaměstnavatele žalobce, resp. firmy, u kterých se žalobce ucházel o zaměstnání, zjistit, jakého pravděpodobného výdělku by žalobce mohl dosáhnout jako jejich zaměstnanec v období, které bylo předmětem žaloby, tzn. počátek roku 2001 až do 31. 12. 2008, jestliže by u něj nedošlo k poškození zdraví nemocí z povolání, a to při výkonu prací, které žalobce uvedl, tedy nekvalifikované, avšak fyzicky namáhavé práce. Okresním soudem oslovené společnosti sdělily pouze orientační výši výdělku, kterého by u nich žalobce jako osoba bez kvalifikace při výkonu fyzicky namáhavé nekvalifikované práce mohl dosáhnout, kdy okresní soud tyto důkazy vyhodnotil tak, že neodpovídají požadavkům vyplývajícím z judikatury Nejvyššího soudu České republiky, dle které by se v případě pravděpodobného výdělku poškozeného mělo jednat o výdělek zjištěný tak, že se bude sestávat ze základní mzdy (platu) a dále z nadstavbové složky mzdy jako jsou odměny, osobní ohodnocení, popřípadě prémie či jiná nenároková plnění podle kolektivní smlouvy či vnitřního mzdového předpisu. Okresní soud následně provedl doplňující výsledky žalobce ke zjištění jeho kvalifikace a možnosti pracovního uplatnění. Okresní soud ze

zprávy [redacted] zjistil, že až do 22. 6. 2006 byly pracovní neschopnosti na straně žalobce výlučně v souvislosti s jeho nemocí z povolání – tj. diagnóza G56.0. Teprve v období od 22. 6. 2006 do 30. 6. 2006 stonal žalobce na jinou diagnózu L60.0 – panaritium palce levé nohy, ablace nehtu, která nesouvisela s jeho nemocí z povolání. K další pracovní neschopnosti z obecných příčin pak u žalobce došlo v období od 3. 4. 2006 do 14. 5. 2006 – panaritium nehtu tentokrát však palce pravé nohy - a dále v období od 5. 11. 2007 do 30. 11. 2007 pro urologickou diagnózu. Od 30. 7. 2008 a období následující se žalobce podrobil lékařskému odbornému vyšetření pro progresi potíží – brnění horních končetin – na neurologii a ortopedii pro syndrom karp. tunelu, kdy léčba trvala až do poloviny roku 2009. Obsah lékařské zprávy paní [redacted] byl v souladu s obsahem odborného vyjádření [redacted], odd. nemocí z povolání, Masarykovo nemocnice v Ústí nad Labem, Krajské zdravotní, a. s., ze dne 8. 10. 2008, dle kterého z elektromagnetického vyšetření (EMG) z roku 2006 trval u žalobce oboustranně středně těžký nález syndromu karpálního tunelu a že v srpnu 2008 opakovaná EMG vyšetření u něj prokázala residuální nález a rovněž i residuální klinický nález s typickými potížemi pro karpální tunely. Žalobcův případ byl s podkladovou dokumentací konzultován dne 25. 9. 2008 na Odborné komisi pro posuzování nemocí z povolání ČLS JEP pro oblast Čech a Moravy se závěrem, že nemoc z povolání uznaná 13. 8. 2001 u žalobce trvá. Okresní soud tak měl za prokázané tvrzení žalobce o tom, že v období od roku 2001 do 31. 12. 2008, které bylo předmětem soudního přezkumu v daném řízení, byla žalobcova pracovní schopnost snížena v důsledku poškození jeho zdraví nemocí z povolání u něj uznanou 13. 8. 2001 zpětně ke dni 20. 9. 2000, kdy tento byl ještě zaměstnancem žalované. Skutečnost, že snížení pracovní schopnosti žalobce v období od roku 2001 do 31. 12. 2008 by mělo být způsobeno onemocněním obecné povahy, která nesouvisela s jeho nemocí z povolání, prokázána nebyla. Nemocnost žalobce na jiné diagnózy byla vždy krátkodobá a bez vlivu na rozsah zachované pracovní schopnosti žalobce po onemocnění nemocí z povolání.

7. Okresní soud po provedeném dokazování vycházel ze zjištění, že od 1. 7. 2004 a následující období k poklesu výdělku žalobce u jiného zaměstnavatele došlo v příčinné souvislosti s nemocí z povolání hlášenou 13. 8. 2001, za kterou nese odpovědnost žalovaná. V období předcházejícím datu 1. 7. 2004 žalobce nebyl zaměstnán z důvodu nedostatku pracovních míst, za což však nenese odpovědnost žalovaná. Žalobce nastoupil do zaměstnání u zaměstnavatele, který vytvářel pracovní místa pro osoby se změněnou pracovní schopností, tj. u společnosti TABUC-PACK, s. r. o., až dne 1. 7. 2004 a u této společnosti byl zaměstnán až do 31. 12. 2008.
8. Protože se okresnímu soudu nepodařilo opatřit k návrhu žalobce od společností, u kterých se žalobce ucházel o zaměstnání, podklady potřebné pro zjištění hrubé mzdy, které by žalobce u těchto společností mohl dosáhnout, resp. tyto zprávy byly neúplné, přistoupil okresní soud za účelem zjištění výše pravděpodobného výdělku před vznikem škody k zadání znaleckého posudku. Okresní soud uvedl, že si je vědom možného vybočení ze závěrů uvedených k této otázce v judikatuře Nejvyššího soudu ČR, ale vzal v úvahu i stanovisko Ústavního soudu ČR, dle kterého výsledkem rozhodovací činnosti soudů by nemělo být tzv. nespravedlivé rozhodnutí vydané z toho důvodu, že skutečnost významnou pro rozhodnutí ve věci nebylo možné zjistit jiným způsobem, než ze znaleckého posudku. Okresní soud proto přibral do řízení znalkyni paní Ing. Evu Klapuchovou, z oboru ekonomika, odvětví účetní evidence a mzdy, která ve znaleckém posudku č. 784/30/2019 ze dne 29. 10. 2019 ve znění jeho doplnění ze dne 12. 6. 2020 stanovila výši pravděpodobného (fiktivního) výdělku žalobce před vznikem škody, tj. výdělku, kterého by žalobce zřejmě dosáhl u jiného zaměstnavatele za předpokladu, že by u něj nedošlo k nemoci z povolání (srov. ust. § 17 odst. 4 zák. č. 1/92 Sb.). Znalkyně učinila závěr, že výdělek, kterého by žalobce zřejmě dosáhl před vznikem škody, tj. výdělek za druhé čtvrtletí roku 2004 by činil částku 13 779 Kč hrubého měsíčně. Okresní soud z tohoto výdělku před vznikem škody, při zjišťování, zda u žalobce došlo v období od 1. 7. 2004 do 31. 12. 2008 ke ztrátě na výdělku po skončení

pracovní neschopnosti, vycházel, a to s vědomím, že i tentokrát vybočuje takto ze stanovisek zaujatých v judikatuře Nejvyšším soudem ČR, protože znalkyně z důvodu absence podkladů pro stanovení pravděpodobného výdělku musela vycházet ze statistických údajů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR o ceně práce za rok 2004 pro Ústecký kraj. Znalkyně ve svém znaleckém posudku uvedla, že podpůrně nemohla vyjít ani z informace od společnosti Povodí Ohře, s. p., protože se jednalo o pouhý předpoklad výdělku. Znalkyně stanovila průměr ve výši 13 779 Kč měsíčně hrubého jako mzdu, kterou by zřejmě žalobce dosáhl za výkon nekvalifikované fyzické namáhavé práce u jiného zaměstnavatele, jestliže by u něj nedošlo k poškození zdraví nemocí z povolání. K námitce žalované, že znalkyně neměla při zjišťování pravděpodobného výdělku vycházet z výdělku pomocných a nekvalifikovaných dělníků v dolech, lomech a příbuzných oborech, okresní soud uvedl, že v období na počátku roku 2004 byl především útlum těžební činnosti uhlí prováděné hlubinným dolováním, což se týkalo žalované, avšak na počátku roku 2004 a ještě v době vydání napadeného rozhodnutí by žalobce nebyl jeho poškození zdraví nemocí z povolání mohl nalézt pracovní uplatnění jako zaměstnanec na povrchovém dolu, například u společnosti Doly Bílina (která je stále v provozu a provádí těžbu), tedy v blízkosti svého bydliště. Z tohoto důvodu proto okresní soud k uvedené námitce žalované nepřihlížel a akceptoval jako pravděpodobný výdělek před vznikem škody pravděpodobný výdělek zjištěný znalkyní ve výši hrubých 13 779 Kč hrubého měsíčně.

9. Okresní soud vycházejí ze shora uvedeného pravděpodobného výdělku žalobce (zvýšeného v letech 2005 až 2008 o příslušnou valorizaci) a s přihlédnutím ke zjištěním o výši mzdy a invalidního důchodu žalobce v žalovaném období stanovil ztrátu na výdělu žalobce za období od 1. 7. 2004 do 31. 12. 2004 ve výši 13 834 Kč, za období od 1. 1. 2005 do 31. 12. 2005 ve výši 27 703 Kč, za období leden až květen roku 2006 ve výši 7 192 Kč, za období měsíců leden, únor, červen, srpen a listopad roku 2007 ve výši 2 144 Kč a za období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2008 ve výši 12 096 Kč.
10. Po zhodnocení provedených důkazů okresní soud dospěl k závěru, že žalobce neprokázal, že by u něj došlo v období od 5. 3. 2001 do 31. 3. 2002 ke ztrátě na výdělu po skončení pracovní neschopnosti a při uznání invalidity v příčinné souvislosti s nemocí z povolání u něj zjištěné ke dni 13. 8. 2001, za kterou by žalobkyně odpovídala podle § 190 odst. 3 zák. č. 65/65 Sb. Okresní soud totiž neshledal příčinnou souvislost, když v tomto období byl žalobce zaměstnán u společnosti B.A.DORA (od 19. 12. 2001 do 18. 3. 2002) avšak bez přihlédnutí ke skutečnosti, že žalobce je osobou se změněnou pracovní schopností. Od 5. 3. 2001 do 18. 12. 2011 byl žalobce veden jako uchazeč o zaměstnání. Absenci možnosti výdělku na straně žalobce v období od 5. 3. 2001 do 31. 3. 2002 proto nelze přenést na žalovanou. Okresní soud proto žalobu v části nároku žalobce na zaplacení náhrady za ztrátu na výdělu za období od 5. 3. 2001 do 31. 3. 2002 ve výši 61 175 Kč zamítl.
11. Nárok žalobce na náhradu za ztrátu na výdělu po skončení pracovní neschopnosti a při uznání invalidity následkem nemoci z povolání zjištěné u něj dne 13. 8. 2001 shledal okresní soud důvodným až za období od 1. 7. 2004 do 31. 12. 2008, kdy v tomto období žalobce prokázal, že k poklesu jeho výdělku u jiného zaměstnavatele, tj. u společnosti TABUC-PAC s. r. o., která provozovala chráněné dílny pro osoby se změnou pracovní schopností, došlo v příčinné souvislosti s nemocí z povolání, za kterou odpovídá žalovaná podle ust. § 190 odst. 3 zák. č. 65/65 Sb. Okresní soud podrobně rozvedl způsob výpočtu náhrady za ztrátu na výdělu, kdy vázán návrhem žalobce tento v žalovaném období nepřekročil a žalobě výroky II., III., V. a VII. vyhověl. Současně podrobně rozvedl své důvody pro částečné zamítnutí uplatněného nároku v jednotlivých obdobích, kdy v těchto žalobce pobíral mzdu a částečný invalidní důchod ve výši překračující jeho pravděpodobný výdělek.

12. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení okresní soud zvažoval užití ust. § 142 odst. 2 občanského soudního řádu a stanovit je dle míry jejich úspěchu a neúspěchu ve sporu, kdy dle okresního soudu míra úspěchu žalované představuje 58 % a po odečtení úspěchu žalobce by měla strana žalovaná nárok na náhradu nákladů řízení v rozsahu 16 %. Okresní soud však shledal důvody hodné zvláštního zřetele, spočívající v nepříznivých finančních a majetkových poměrech žalobce a v jeho nepříznivém zdravotním stavu a dle ust. § 150 občanského soudního řádu rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně“ a žalobci neuložil povinnost k náhradě nákladů žalované za řízení před soudem druhého stupně. Žádnému z účastníků neuložil povinnost k náhradě nákladů státu s ohledem na výsledek sporu a osvobození žalobce od hrazení soudních poplatků. Žalovanou pak zavázal k povinnosti zaplatit soudní poplatek za řízení ve výši 2 796,50 Kč dle § 2 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.
13. Proti tomuto rozsudku, a to pouze proti vyhovujícím výrokům II., III., V. a VII. a s nimi souvisejícím výrokům o nákladech řízení a povinnosti k úhradě soudního poplatku podala žalovaná včasné odvolání. Vytýkala v něm okresnímu soudu vlastní iniciativu při opatrování důkazů a poukázala na pasivitu žalobce po jeho poučení dle § 118a odst. 1, 3 o. s. ř. okresním soudem v souladu s pokynem odvolacího soudu učiněným v jeho kasačním rozhodnutí č. j. 84 Co 535/2016 - 239. Dle žalované žalobce neuvedl žádná konkrétní tvrzení ohledně svého pravděpodobného výdělku před vznikem škody a tedy ani nenavrhoval důkazy k prokázání takových tvrzení. Otázka zjištění pravděpodobného výdělku před vznikem škody je otázkou právní a tuto musí řešit soud a nikoliv znalec. Žalovaná dále namítala, že do příjmu žalobce v žalovaném období nebyl započítán zvláštní příspěvek horníkům, kteří z organizačních důvodů skončili pracovní poměr v hornictví za účelem snížení jejich příjmu poté, co už nebudou pokračovat v práci v hornictví. Žalovaná dále poukázala na skutečnost, že v řízení byla úspěšná v rozsahu 66,4 % a měla jí být přiznána poměrná část náhrady nákladů řízení. Navrhla změnu napadené části rozsudku a zamítnutí žaloby a žádala přiznání náhrady nákladů řízení. Při jednání odvolacího soudu pak poukázala na skutečnost, že jí dle jejího názoru nebyl napadený rozsudek doručen.
14. Žalobce navrhl potvrzení napadené části rozsudku.
15. Krajský soud jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno proti rozhodnutí okresního soudu oprávněnou osobou (§ 201 o. s. ř.), v zákonné lhůtě (§ 204 odst. 1 o. s. ř.) a že jde o rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné, přezkoumal rozsudek toliko v napadeném rozsahu podle § 212, § 212a o. s. ř., přičemž odvolání žalované neshledal důvodným.
16. Pro rozhodování o náhradě za ztrátu na výdělku u žalobce po skončení jeho pracovní neschopnosti následkem nemoci z povolání zjištěné u něj dne 13. 8. 2001 a při uznání částečné invalidity z důvodu poškození jeho zdraví nemocí z povolání, a to za období od 1. 7. 2004 do 31. 12. 2008 bylo třeba použít právní úpravu provedenou zák. č. 65/1965 Sb., tj. zákoník práce v tehdy účinném znění (dále jen „zák. č. 65/65 Sb.“), protože se jedná o nárok z titulu nemoci z povolání zjištěné u žalobce před účinností zák. č. 262/2006 Sb., tj. zákoník práce, účinného od 1. 7. 2007.
17. Z ust. § 195 odst. 1 zák. č. 65/65 Sb., vyplývá, že náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání invalidity nebo částečné invalidity se poskytne zaměstnanci v takové výši, aby spolu s jeho výdělkem po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání s připočtením případného invalidního nebo částečného invalidního důchodu poskytovaného z téhož důvodu se rovnala průměrnému výdělku před vznikem škody. Přitom se nepřihlíží ke zvýšení invalidního důchodu pro bezmocnost, ke snížení tohoto důchodu podle právních předpisů o sociálním zabezpečení ani k výdělku zaměstnance, kterého dosáhl zvýšeným pracovním úsilím.

18. Dle § 195 odst. 2 zák. č. 65/65 Sb., náhrada za ztrátu na výdělku po ukončení pracovní neschopnosti přísluší zaměstnanci i při pracovní neschopnosti z jiného důvodu, než je původní pracovní úraz nebo nemoc z povolání. Přitom se výdělek po pracovním úrazu nebo po zjištění nemoci z povolání považuje za výdělek, z něhož se stanoví výše nemocenského.
19. Dle § 195 odst. 4 zák. č. 65/65 Sb., náhrada za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti přísluší zaměstnanci nejdéle do konce kalendářního měsíce, ve kterém dovrší 65 let věku.
20. Odvolací soud vycházející ze skutkového stavu zjištěného okresním soudem dospěl ke shodným právním závěrům, které vedly okresní soud k částečnému vyhovění žalobě. Žalobce po poučení okresního soudu o nutnosti doplnit svá skutková tvrzení, tj. uvést možná zaměstnání v průběhu žalovaných období a možnost potencionálního výdělku a současně doplnit svá tvrzení, že takového výdělku nakonec nedosáhl z důvodu rozhodnutí potencionálního zaměstnavatele pro žalobcovy zdravotní komplikace z důvodu nemoci z povolání, s tím, že byl současně povinen ke svým tvrzením navrhnout důkazy, svá tvrzení řádně doplnil a navrhl důkazy. Dle odvolacího soudu je v posuzovaném případě použitelný závěr vyslovený v rozhodnutí NS ČR ze dne 15. 12. 2009, sp. zn. 21 Cdo 1997/2008 o tom, že při zjišťování, jaký výdělek by poškozený (bývalý) zaměstnanec dosáhl u jiného zaměstnavatele za práci, kterou by pro něho vykonal, kdyby nedošlo k poškození na zdraví následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, soud přihlíží ke zdravotnímu stavu zaměstnance (v podobě neovlivněné následky pracovního úrazu nebo nemoci z povolání), k jeho schopnostem, k získané kvalifikaci, k situaci na trhu práce v místě, o němž lze důvodně předpokládat, že by v něm zaměstnanec konal práci, kdyby nedošlo k pracovnímu úrazu nebo nemoci z povolání, popř. též k dalším okolnostem, ukazuje-li se, že mají (mohly by mít) význam při přijímání postiženého zaměstnance do pracovního poměru nebo jiného pracovněprávního vztahu k jinému zaměstnavateli; nevyžaduje se, aby se poškozený zaměstnanec opravdu ucházel u jiného (konkrétního) zaměstnavatele o práci a aby bylo takové pracovní místo volné. Průměrný výdělek před vznikem škody se v tomto případě stanoví jako pravděpodobný výdělek, který by poškozený zaměstnanec dosáhl při výkonu práce u zjištěného jiného zaměstnavatele.
21. Dále rozvedeno pak v tomto konkrétním případě pro určení výše náhrady za ztráty na výdělku je třeba vycházet z průměrného výdělku, který by žalobce po skončení pracovního poměru prokazatelně dosáhl u jiného zaměstnavatele za práci zedníka, manipulačního dělníka, skladového dělníka, kopáče, nekvalifikovaného dělníka ve sklárnách, keramických závodech, cihelnách, kterou by pro něho vykonával, kdyby k nemoci z povolání nedošlo; protože žalobce u takového jiného zaměstnavatele ve skutečnosti nepracoval, bylo třeba zjistit průměrný výdělek jako výdělek pravděpodobný postupem uvedeným v ustanovení § 17 odst. 4 zákona o mzdě. Pro zjištění pravděpodobného výdělku žalobce nebylo potřebné, aby bylo prokázáno, u jakého konkrétního zaměstnavatele se žalobce ucházel o konkrétní pracovní místo a že nebyl přijat do pracovního poměru pouze z toho důvodu, že nebyl schopen tuto práci vykonávat s ohledem na omezení nemocí z povolání, neboť po žalobci šlo stěžejně požadovat, aby se ucházel u jiného zaměstnavatele o práci, u níž je zřejmé, že by ji stejně z důvodu omezení nemocí z povolání nebyl schopen vykonávat.
22. Dále pak bylo prokázáno, že ke ztrátě na výdělku u žalobce došlo v příčinné souvislosti s nemocí z povolání, kdy okresní soud nepřehlédl důvod ukončení pracovního poměru výpovědí z organizačních důvodů a tedy nutností zabývat se otázkou, zda důvodem ztráty na výdělku nebyla jiná skutečnost než nemoc z povolání, tj. např. nedostatek pracovních míst na trhu práce. Okresní soud nepochybil, pokud po doplnění skutkových tvrzení žalobcem ohledně jeho dosavadní kvalifikace, praxe a jeho pracovních zkušeností ustanovil v řízení znalce ke zjištění výdělku před vznikem škody, tj. pravděpodobného výdělku, kterého by žalobce dosáhl u jiného

zaměstnavatele, za předpokladu, že by u něj nedošlo k nemoci z povolání. Okresním soudem ustanovený znalec pak vycházejí z prokázané kvalifikace žalobce s přihlédnutím k jeho dosavadním zaměstnáním za využití konkrétních statistických údajů stanovil pravděpodobný výdělek před vznikem škody (§ 17 odst. 4 zák. č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku). Pracovní poměr žalobce u žalované skončil k 30. 9. 2000 a teprve po tomto datu tak mohlo dojít ke ztrátě na výdělku z důvodu nemoci z povolání. Ta byla zjištěna dne 13. 8. 2001 k datu 20. 9. 2000, neboť žalobce u žalované pracoval v podmínkách, za kterých tato nemoc z povolání vzniká. Rozhodným obdobím pak bylo čtvrté čtvrtletí roku 2000 a při porovnání hrubé měsíční mzdy v Ústeckém kraji při výkonu prací dělník pro těžbu dřeva, zedník, pomocný nekvalifikovaný dělník v dole, lomu a příbuzných oborech, pomocný a nekvalifikovaný montážní a manipulační dělník a pomocný a nekvalifikovaný pracovník v dopravě, skladu a telekomunikacích byla pravděpodobný výdělek žalobce stanoven ve výši 10 618 Kč. Zde je třeba zdůraznit, že okresní soud reagoval na návrh žalobce, aby dotazem na konkrétní zaměstnavatele, u kterých se žalobce ucházel o zaměstnání, zjistil výši pravděpodobného výdělku, ale z jejich odpovědí nebylo možné získat potřebné údaje pro výpočet pravděpodobného výdělku. Rovněž odvolacímu soudu by se jevílo nespravedlivým shledat nedůvodným nárok žalobce pro neunesení důkazního břemene v situaci, kdy učinil potřebná tvrzení k prokázání výše pravděpodobného výdělku. Odvolací soud neshledává způsob výpočtu pravděpodobného výdělku žalobce a z něho vycházející ztráty na výdělku provedený okresním soudem chybným a pro úplnost může odkázat na podrobné a náležitě odůvodněné rozhodnutí okresního soudu. Pokud žalovaná namítala potřebu započíst do příjmu žalobce (v období, o kterém bylo napadeným rozhodnutím rozhodováno) zvláštní příspěvek horníkům odvolací soud uvádí, že tento příspěvek náležel žalobci pouze po dobu 36ti měsíců od skončení zaměstnání u žalované pokud bylo rozhodováno o nárocích od 1. 7. 2004 a následujících, nebylo možné k tomuto příspěvku přihlížet jako k příjmu.

23. Pro úplnost odvolací soud uvádí, že procesní pochybení spočívající v nedoručení napadeného rozsudku žalované odvolací soud neshledal, když tento byl doručen dne 27. 7. 2020 právnímu zástupci předchůdce žalované, která byla až ke dni 1. 8. 2020 vymazána z věcného rejstříku.
24. Odvolací soud s ohledem na shora uvedené rozsudek okresního soudu v napadených výrocích II., III., V. a VIII. jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
25. Odvolací soud sdílí závěr soudu prvního stupně o možnosti aplikace § 150 o. s. ř. při rozhodování o nákladech řízení před soudem prvního stupně, kdy by sice při porovnání úspěchu a neúspěchu účastníků ve sporu náleželo žalované právo na částečnou náhradu nákladů řízení, ale s ohledem na předmět sporu, majetkovou a sociální situaci žalobce a s přihlédnutím k jeho zdravotnímu stavu, lze žalované toto právo odeprít. Proto změnil (§ 220 odst. 1 o. s. ř.) napadené výroky IX. a X. tak, že se žalované právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně nepřiznává.
26. Dle § 224 odst. 1, § 148 odst. 1 o. s. ř. uložil odvolací soud žalované povinnost k náhradě nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti se znaleckým posudkem ve výši 4 032 Kč, žalobce byl osvobozen od hrazení soudních poplatků a dle výsledku sporu je žalovaná tyto hradit v rozsahu 42 % (celkem činily náklady státu částku 9 600 Kč). Změnil (§ 220 odst. 1 o. s. ř.) tedy výrok XI. potud, že se žalované ukládá povinnost zaplatit státu České republice na účet Okresního soudu v Mostě na nákladech řízení částku 4 032 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku, jinak tento výrok potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
27. Žalovaná jak shora uvedeno, by měla částečně právo na náhradu nákladů řízení, což vedlo odvolací soud v souladu s ust. § 2 odst. 3 zák. č. 549/991 Sb., o soudních poplatcích ke změně

(§ 220 odst. 1 o. s. ř.) výroku XII., tak, že se žalované povinnost k zaplacení soudního poplatku neukládá.

28. Odvolací soud s ohledem na skutečnost, že žalovaná byla se svým odvoláním neúspěšná (§ 224 odst. 1, § 142 odst. 1 o. s. ř.) jí uložil povinnost k náhradě nákladů odvolacího řízení v plné výši, kdy jejich výše bude stanovena samostatným usnesením, a to do tří dnů od právní moci tohoto samostatného usnesení, a to České republice na účet Okresního soudu v Mostě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání lze v takovém případě podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Ústí nad Labem 29. června 2022

Mgr. Radek Pavelka v. r.
předseda senátu